

אויצרות

גליון שפועי מאיצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

התחדשות

ספר 'שערי ציון'

הספר 'שערי ציון', כשמו כן הוא: פותח שערים ומהווה הכנה נאותה לצעירי הצאן, בטרם הם עולים לציונו של רבינו הקדוש באומן, ביחוד לקראת היובל הקדוש בראש השנה.

הספר עשיר בתוכנו, על ברסלב בכלל, על רבינו הקדוש ותלמידיו זיע"א, וכאמור על 'הראש השנה של הצדיק'. כמו כן, על מהותו של יום הדין, התפילות, התקיעות, התשלך, שמות ההג, וגם: חודש תשרי.

בספר ימצאו הילדים שעשועונים חינוכיים מענייני ההג והיקובין, וכן סיפורים על נסיעתם של זקני החסידים בדורות קודמים, ובעיקר על נפילת מסך הברזל.

הספר כתוב בשפה פשוטה, המתאימה לעולם הילדים, על דפי כרומו, בעיצוב משוכב-עין, בשילוב מאות תמונות מהווה הנסיעה – הכל באותיות מנוקדות ומאירות עיניים.

ניתן להשיג:

בטלפון: 057-315947

בירושלים: תנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110, תנות ספרים 'עין יעקב' בשוק מאה שערים.
בשאר ערי הארץ: בחנויות ספרי ברסלב הקיימות בריכוזי החסידים.

חוקי. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי תפילות	ליקוטי תפילות	ליקוטי תפילות	הדף הימני
שבת	יא	פ.ט.	קמג	ה"ב	ע"ז
א	יב	פ.טז:	קמד	ה"ג	ח
ב	יג	צ.	קמה	ה"ד	ט
ג	יד	צ:	קמו	ה"ה	י
ד	טו	צא.	קמז	ה"ו	יא
ה	טז	צא:	קמח	ה"ז	יב
ו	יז	צב.	קמט	ה"ח	יג

יום של הפצה

ט"ו באלול
להצלחת ר' יונתן בנימין בן מרים רייזל
ט"ו באלול
לע"נ מרים בת ר' שלום
הונצח ע"י בנה יואב ולצמן

י"ל ע"י 'אוצרות ברסלב'
ת.ד. 50617 בית שמש
טל. במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב ..... (714) 8552121
מוקד הישועות 1800-255-522

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

הפצה למנויים ובתי כנסיות: 057-3100646
הנצחה, תרומות ופרסום: 057-3100693

מי המנצה האמיתי?

השם יתברך מייהל לרגע בו תתגלה מלכותו. הוא רוצה לגלות את רחמיו לעמו; חפץ להטיב לנו כפי שרק מקור הטוב יודע להטיב; ממתין לעת בו יוכל לבנות עבורנו את בית המקדש, לגונן, להשפיע, להעניק ולרומם את עם ישראל.

ומנגד, האוייב הנצחי, עמלק, לוטש עין, לכלות ולהשמיד, כפי שרק מקור הרע יכול להרע חס וחלילה.

צד הקדושה מול צד הטומאה. הטוב מול הרע.

שני הצדדים מצפים ליום הדין. ביום זה יקבע מי ימלוך בשנה הקרובה - אם הקדושה תנצח ועם ישראל יבושר 'סלחתי', כי אז תתנשא מלכות ה' בגאון וכל הרשעה כולה כעשן תכלה וממשלת זדון תעבור מן הארץ. אך אם חלילה המקטרג יגבר, כי אז יקרה ההיפך הגמור.

העימות בין הטוב לרוע נטוש על כל אחד מאתנו. המחשבות הרעות שבלבנו, המאווים השפלים שגורמים לנו לסור מאחרי ה', הרצונות החומריות שמרחיקים אותנו מן הקדושה - כל אלו הינם חיצוי של אותו אוייב נצחי המתלבש בלבו של אדם ומעכיר את דמו.

לעומתו, הצדיקים נלחמים להשיב לב אבות על בנים, אל חזק אביהם שבשמים. הם משליכים את נפשם מנגד כדי להחזיר אותנו בתשובה. ועל כך נטוש המאבק המר בימים אלו.

הצר הצורך נלחם בחירוף נפש על כל אדם מישראל. מכיר הוא היטב את יקרת ערכו של כל אחד מאתנו. הוא עצמו לא מושפע מן ההסתכלות

המזלזלת בערכו של יהודי, על אף שכל מלחמתו מסתכמת בהפצת הסתכלות זו בקרבנו...

זאת, מכיון שהוא יודע באמת מה כל אחד מאתנו יכול לחולל באותה מלחמה, ועל כן הוא כה טורח לנטוע בנו ייאוש, לבנות ולהשפיל אותנו.

מאותה זווית ראייה נלחמים הצדיקים נגדו ומסורים את נפשם על כל אחד מאתנו, על אף התהומות בהם נפלנו. גם הצדיקים רחי יודעים שההכרעה במלחמה זו נתונה בידינו, והיה אם לא נתייאש, ויכלו לגבור על האוייב הנצחי ולהצילנו מלפיתתו האימתנית ולהשיבנו בתשובה שלמה.

רבינו הקדוש הלוחם במסירות נפש את מלחמת ה' כדי להציל את בני ישראל מצפורני כוחות הרע - ציווה 'לעשות כרוז' שכולם יבואו אליו בראש השנה. בכוח ההתקבצות הזאת יוכל ללחום מלחמה זו ביתר שאת.

אך הוא גם הורה לנו את הדרך בחודש ההכנה 'אלול' היאך נוכל להכריע את הכף לטובתנו. אומנם איננו יכולים ללחום לבדנו מלחמה כה כבדה, 'מלחמה לה' בעמלק', ואת המלחמה הזאת מנהל הצדיק במסירות נפשו לבוראו - אך בכל זאת יכולים אנו לתרום תרומה עצומה לניצחון צד הקדושה.

זאת, על ידי שנאמין שגם במקום השפל בו אנו נמצאים - לא נוצחנו; שנזכור ונדע שהרע שלכאורה שולט שם, הובס ויובס גם הלאה.

הצד הרע מטשטש את הרגשתנו כאילו הניצחון כבר בידיו; הוא מפזר ערפל סמיך על כל אותם ניצחונות זעירים שזכינו לראות; הוא מעורר בקרבנו את התחושה שהמערכה אבודה מראש...

זו בדיק הנקודה בה עלינו להלחם: לעצום עיניים, לא ללמוד כלום מכישלונות העבר, ולהכריז בכל לב: "אין עוד מנצח בעולם מלבד ה' יתברך! גם בשאל תחתיות אתה - בורא העולם - נמצא ושליט יחידי!"

ההכרזה הזאת שוללת את שלטונו של עמלק ומכשירה את הדרך לצדיק שמבקש לגלות את מלכות ה', שיוכל להאזיר אור גדול בלבבות בני ישראל עד שיזכו להיטהר ולהודרך לגמרי.

בפרשתנו אנו קוראים על מצות המלחמה בעמלק שניתנה

לנו כיום באופן של זכירה בלבד: "זכור את אשר עשה לך עמלק!" הזכירה הזאת היא עצמה מכלה את זרעו של עמלק, כאשר לא נסחפים עם טיעונו על כך שאנחנו כבר מנוצחים, וזוכרים ומאמינים שכמו שבזמנו נוצח עמלק על ידי משה ויהושע - כך גם היום המלחמה תוכרע לטובה על ידי הצדיקים.

בכוח זה אנו מתחדשים ומנסים לשוב בתשובה, ואזי המלחמה אכן מוכרעת לטובתנו.

ראש השנה מכונה 'יום הזכרון', היום בו נמליך את מלך העולם על ידי זיכרון מלחמת עמלק ועדיפותנו עליו. הבה נקדיש את לבנו ומחוננו, לחשוב ולזכור מיהו המנצה האמיתי. בכך נכין לנו ביום הדין את הדרך להכליל בנצחון מופלא זה לטוב לנו ברוחניות ובגשמיות.

(עפ"י ליקוטי הלכות, שבת ז, כז-לד)

הנעם לא משתלם

הרי שכאשר רוצים בשמיים לתת לאדם ממון - בודקים אותו אם על ידי כעס קטן שמזדמן לו בדיוק אז...

הדברים הללו נכונים שבעתיים כלפי העושר הרוחני שאנשים עמלים (או לפחות רוצים להיות עמלים) לקנות אותו בימי התשובה.

גם כאן בודקים את האדם, אם השאיפה שלו להשיגם רוחניים, כולה לשם שמיים או שמא מתערב בה רצון חבוי "לעשות קריירה רוחנית"...

אמנם גם בכך אין ממש פסול, שכבר אמרו: "מתוך שלא לשמה - בא לשמה", אך העבודה השלימה אמורה להיות נקייה גם ממחשבות כאלו.

גם כאן מנסים 'קצת' את האדם. מרגיזים אותו. איך? פשוט, התכוונות והשאיפות שלו אינן יוצאות לפועל. בודקים אם יתעצבן וימשוך את ידיו, או לא. אם כוונתו טהורה באמת, להתקרב לה', שום דבר לא ימנע ממנו להמשיך להשתדל ולשאוף.

לכן אמרו חז"ל, שהגזול ממון מחברו - כאילו נוטל ממנו נפשו (בבא קמא ק"ט). כי כאמור הממון קשור לנפש ממש.

"אך יש מדה אחת שמפסדת ומאבדת מהם הממון" - מידת הכעס. כי הממון, כמו כל הדברים הטובים שמוגיעים מלמעלה, מגיע באופן של 'זכה ו'לא זכה'; אם זכה אדם, הריהו מרגיש שהכוח שלו איננו שלו, אלא "כי ממש הכל ומידך נתנו לך" (דברי הימים א, ט) ואז כוח הממון מחזק את נפשו ואת היכולות שלה.

אבל אם חס ושלום לא זכה, ונדמה לו שהכוח הממוני הוא שלו, כי אז נהפך לו הכסף לרועץ, ושוב אין הוא מסייע לנפש למלא את תפקודה לעבוד את ה' אלא להתגאות חס ושלום.

שעת המבחן היא, כשפוגעים בכבודו של האדם ומרגיזים אותו: אם ממנו, קרי כוח השלטון שלו, מיועד כולו לשם ה' יתברך - לא יכעס ולא יקפיד, כמו משה רבינו שעליו נאמר: "והאיש משה עניו מאד" ועל כך פירש רש"י שלא הקפיד על ביזונו (במדבר יב).

אבל אם הוא מרגיש שהממון שלו הוא "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה" ושוכח שזה מהקדוש ברוך הוא - ודאי שיכעס.

"ודע שראוי שכל ישראל יהיה להם ממון, אך יש מידה אחת שמפסדת ומאבדת מהם הממון... והמדה רעה ההיא היא מידת הכעס... כי בבחינת שורש ההשתלשלות הממון... הוא בחינה אחת עם הכעס ממש.

"ועל כן, ה'בעל-דבר' כשרואה שמשתלשל ויורד שפע לאדם שיהיה לו ממון - אזי יורד ומזמין לו כעס ועושה לו מבחינת ההשפעה... שיורד אליו שיהיה לו ממון - עושה לו ממנו כעס".

(ליקוטי מוהר"ן ח"א סח)

לא התבלבלנו... מאמר זה קשור לאלול - ועוד איך קשור. דברי רבינו המצוטטים בכותרת, מהווים עצה 'כלכלית' נחוצה, אבל גם הדרכה לימי הקרב הסוערים של אלול - הקרב על הנפש, על התיקון.

אומר רבינו: "ראוי שכל ישראל יהיה להם ממון"; לא רק הגוף, אלא גם הנשמה זקוקה לממון. הצורך בכסף איננו צורך חומרי גרידא, יש לנשמה קשר רוחני עם הממון, שכן הממון מהווה כוח שניתן מן השמים לאדם, כדי להוציא לפועל את תפקידו בעולם.

החסיד ר' ישראל דוד גרינהויז הי"ד

בקצב אחיד. ללא כל מלחין מכוון, מסיימים כולם בקול אדיר: 'זיתנו לך כתר מלוכה' - - - אחרי שהוכתר מלכו של עולם, מורגש בעליל כי קרובה מלכותו להתפשט ולהתגלות, כי הוא מלך על כל הארץ - - -

"ארבע שעות נמשכה תפילת המוסף של רבי ישראל דוד. רענונת המתפללים העידה כי הצליח להעלות את כולם ולהפיח בהם רוח חיים של אהבת השם ועבודת הבורא. לכולם היה הרושם, שאם ר' ישראל דוד היה רוצה לחזור על תפילת המוסף ולהאריך בה כהנה וכהנה - ברצון רב היו מסכימים לו..."

ר' ישראל דוד עלה על המוקד בשואה, יחד עם מיליוני אחינו בני ישראל, ה' יקום דמם!

דוד הלחמו, מתלמידי ישיבת חכמי לובלין, שנהג להישאר בראש-השנה בישיבה, יחד עם רבו מוהר"ם שפירא וחסידיו ברסלב. וכה הוא כותב:

"לרבי ישראל דוד היו כל הסימנים הטובים שחז"ל סימנו בהם את שליח הציבור: זקנו מגודל, פרקו נאה, מטופל בילדים, וביתו ריק מכל. מעלה יתירה הייתה לקולו, שכן חדר ישר לליכותיהם של השומעים ונפח רוח חיים במלות התפילה. מי ששמע את רבי ישראל דוד מתפלל, הרגיש את המילה על כל כוונותיה, והתעלה לדרגות הגבוהות של תפילה בכוונה.

"כשפתח ר' ישראל דוד ביהני העני ממעש' בניגונו המקובל של רבי פנחס'ל מקוריץ, נקוו מעיינות של דמעות על ריצפת בית-הכנסת... עולמות שלמים מעביר לפניך ר' ישראל דוד. כל פיט - עולם חדש, וכל ניגון - מותאם לתפילה. תפילותיו מוגשות בצורה כה מובנת, כמו 'אשרי' הנאמר שלוש פעמים ביום. גדול כוחו בשיבוץ ובפיסוק טעמים. הציבור מופשט לגמרי מהבלי העולם, הידיים פרושות כלפי מעלה, והעיניים בולטות, כאילו יצאו מחוריהן. נפשם יוצאת בדברם לפני בוראם, כל כך רענות, כל כך התלהבות, כאילו זה עתה התחילו להתפלל.

"לשיא ההתלהבות מגיעים כשר' ישראל דוד שר' ו'יאתיו במנגינה הברסלבית, שהרב אמר שנלקחה משירי גן העדן. פנים משולהבים, ורגליים מורמות, עורגים אל על... וכי דבר זה קל בעיניך? הלא כאן אומרים להכתיר את בורא כל למלך כל, למען יראו כל עמי הארץ את מלכות שמיים. הסערה הולכת וגוברת, מקהלת אלפים מלווה את ר' ישראל דוד

מוצאו מהעיר צוזמיר (סנדומיז) הפולנית. כרבים מאנשי מדינתו, זכה לטעום מאורו של רבינו הקדוש ולדבוק בו בכל לב ונפש. בתחילת התקרבותו לדרך רבינו, קיבל הדרכה על ידי החסיד הגדול רבי שמשון ברסקי, שנהג לבקר לפרקים בערי פולין ולהרוות נפשות צמאות במימי הנחל נובע'.

בהגיעו לפרקו, נשא לאשה את אחותם של רבי מתתיהו ורבי יצחק גרשון ברסקי, מחסידי ברסלב בוורשה.

איש תם וישר היה, ובורח מן הכבוד. בתקופת התקרבותו, השתוקק בכל מאודו לנסוע לציון רבינו שבאמון, אלא שכיון שעני ואביון היה, לא היה בידו כסף לנסיעה. מה עשה? הלך והציע עצמו לאחד הכפריים, בתור רועה לצאן... הלה ניאות לכך, ומדי יום היה ר' ישראל דוד יוצא עם עדר הצאן אל השדות, ובאותה עת שופך ליבו בשיחה נוכח פני ה'.

כשאסף בידו הסכום הדרוש לנסיעה הקדושה, לא היה מאושר ממנו. הוא נסע לאומן ושהה בה תקופה ניכרת, כשהוא סופג אל קרבו את רוחו החיה של הרבי.

לאחר מלחמת העולם הראשונה, משנסגרו הגבולות בין פולין ואוקראינה, אירגנו חסידי ברסלב בפולין את הקיבוץ של ראש-השנה בעיר לובלין, בהיכל ישיבתו של הגאון רבי מאיר שפירא זצ"ל.

ר' ישראל דוד, שהיה בעל לב יוקד, ובעמדו בתפילה, נמס כמים מפני ה' והדר גאווה - נתמנה על ידי חבריו ל'בעל-תפילה' בתפילות המוספים.

תיאור חי של תפלתו הנלבבת, העלה על הכתב הסופר ר'

למה לשאת את משא המחר?
המשא של היום קל למדי!

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א רעב)

טובה בעולם האמת

אמר רבינו לחסידו: "הישבע בנקיטת חפץ, שאחרי פטירתך מן העולם, לאחר סתימת הגולל, תבוא אלי".

נפרד רבי הירש מרבינו, ושם לעירו.

באותם ימים, החלה להתפשט במדוודיווקה מגיפת ילדים איומה, שהפילה חללים רבים. חסידי ברסלב בעיר, רצו לשלוח שליח עם 'פדיון' לרבינו, שיעתיר להעברת רוע הגזירה, אך כיון שעניים מרודים היו, לא הצליחו לאסוף את דמי הוצאות הנסיעה לברסלב הרחוקה, ועבור פדיון.

בתוך כך, פשטה השמועה: "החסיד הישיש רבי הירש, נסתלק לעולמו!"

אותה שעה, שהה בעיר רבי שלמה מוגריניצר, משמש רבינו. בשמעו על פטירת רבי הירש, סיפר לחבריו החסידים על הדברים שאמר רבינו לרבי הירש בקשר לבואו אליו לאחר פטירתו.

כפי כולם עלתה אותה שאלה: "האם הספיק לקיים את השבועה או שמא לא?"

קמו גדולי החסידים, ובתוכם הארי שבחבורה, רבי יודל, והחליטו שבעת הלוויה, כשיקיפו את מיטתו, יטלו ספר-תורה, וישביעו את הנפטר שילך לרבו ויספר לו על המגיפה הנוראה המשתוללת בעיר. וכך אמנם עשו.

שלשה חדשים לאחר מכן, חזר רבי שלמה לברסלב. כשהגיע אל בית רבינו, שאל אותו הרבי מיד: "הזכר אתה מתי הסתלק רבי הירש לעולמו?" רבי שלמה ידע לספר באיזה חודש ארע הדבר, אך התאריך המדויק נשכח ממנו. "אמור לי", נענה רבינו, "האם לא הייתה פטירתו ביום זה וזה, ובתאריך זה וזה?"

"אכן כן", נזכר רבי שלמה, ואישר בהתרגשות את הדברים.

"הראית פלא?! הוסיף רבינו ואמר, 'תיכף לאחר סתימת הגולל, הגיע רבי הירש אלי'..."

סיפור נורא זה, בו מתגלה טפח מהתעסקותו הנשגבה של רבינו בתיקון נשמות, סיפר החסיד רבי דוד צבי דאשיווסקע ששמעו מפי רבי שלמה מוגריניצר.

אביו הזקן, התאבל מרה על מותו וסרב להתנחם. רק בימי השבעה, סיפר לו חתנו, כי כבר לפני חודשיים, כשהגיע רבינו לעיר, הבין מדבריו את העתיד לקרות.

כסיום שבעת ימי האבל, נסע רבי הירש לעיר ברסלב, בה התגורר באותה עת רבינו הקדוש. הוא הגיע אל מעונו בשעת לילה, כאשר רבינו כבר התכונן לעלות על יצועו.

באותם ימים, משמשו של רבינו היה רבי שלמה מוגריניצר, נכד הרב הקדוש רבי שלמה לוצקר, תלמיד המגיד ממזריטש. רבי שלמה שומע נקישות כדלת וניגש לפתוח. בראותו את רבי הירש ממדוודיווקה, הלך וסיפר לרבינו על בואו. רבינו הורה לו להכניסו לחדרו.

כשאך ראה את פניו הקדושות של הרבי, פרץ רבי הירש בכבי סוער, כשאינו מצליח להוציא מילה מפיו. רבינו הקדוש, מנחמן של ישראל, הרעיף עליו דברי תנחומין: "הלא עיקר תולדותיהם של צדיקים - מעשים טובים" ועוד שאר דיבורי נחמה. אך רבי הירש מאן להינחם, וכשכאב עמוק ניכט מעיניו, שאל: "רבי! הלא בני יקירי היה הקדיש שלי, ועתה מי יאמר קדיש לאחר פטירתו?"

"אני אהיה הקדיש שלך", השיב רבינו לחסיד הבא בימים, והוסיף: "אני גם אלמד אותך כיצד להסתלק מן העולם". אגב, כך רמז רבינו בידו לרבי שלמה משמשו, שיצא מהחדר.

המשמש, שסקרן היה לדעת את אשר יאמר לו רבינו, סגר את הדלתות, אולם השאיר חרך צר, כדי שיוכל להאזין לדברים הטמירים הנאמרים בפנים.

אך השמש לא הצליח לשמוע דבר, פרט למשפט אחד, אותו

החסיד הישיש רבי הירש ממדוודיווקה, מתלמידי רבינו, התברך בכך ובבנת. באחד הימים חלה הבן בשחפת. רבי הירש שלא הבין במי מחלתו, לא ידע כי מצבו קשה מאד, ולפיכך, כאשר ביקר רבינו באותה עת בעיר, הגיע גם הוא עם שאר החסידים להקביל פניו, אך לא הזכיר לפניו את בנו החולה.

חתנו של רבי הירש, לעומת זאת, ידע אל נכון את המצב לאשורו. נכנס אל רבינו וביקש ממנו שיעורר רחמי שמים עבור גיסו החולה. כששמע רבינו את בקשתו, נענה: "בעולם הזה אינני יכול לעשות לו שום טובה, אבל בעולם הבא, לאחר פטירתו, אוכל לעשות לו טובה. אמור לגיסך שיבוא אלי ואדבר עמו".

למשמע דברים אלו, התחלחל הגיס מאד - משמע, כבר נחתם דינו של החולה - "אנא, רבי קדוש! הפציר והתחנן, עשו כל שביכולתכם כדי להמתיק את הדין ולהשפיע רפואה לחולה; הלא בן יחיד הוא לאביו אָהָב, ומי יוכל לשער את צערו, לו יסתלק בנו על פניו לעת זקנתו!"

כך הוסיף והרבה בתחנונים - ורבינו כל העת שותק. כשכילה דבריו, פנה אליו רבינו: "מדוע הנך מתעקש כל כך? הרי אם אשתדל עבורו שיבריא, מוכרחים יהיו שלשה עשר בני אדם להסתלק תחתיו; ואצל אביו שבשמיים, כל בניו שווים! לבד מואת, שמא אתה הנך אחד מאותם שלשה עשר איש?!..."

כששמע האברך את הדברים, חדל מלהפציר. הלך לבקר את גיסו, ויעץ לו שילך בעצמו אל רבינו.

כשהגיע החולה, הסתגר עמו רבינו, ושוחח עמו ביחידות. חודשיים לאחר מכן, נפטר בנו של רבי הירש לעולמו.

השבוע לפני...

השבוע לפני 178 שנה

רבינו הקדוש משתקע בעיר ברסלב

מיסותרון אופפים את העובדה המופלאה, שרבינו היה אורז את מיטלטליו מדי מספר שנים ועוקר את מושבו מעיר לעיר ומעירה לעיירה. כך אנו מוצאים את רבינו בשנת תק"ס, מעביר ללא כל הכנה מוקדמות, את משכנו בעיירה ולאטיפולי, בה התגורר במשך כשנתיים עד לחודש אלול שנת תקס"ב.

במשך השנתיים בהן התגורר בולאטיפולי, סבל רבינו מאוד ממהלוקת שהתעוררה עליו בעיר, עד כדי כך שהתבטא: "כאן בולאטיפולי סבלתי תרתי (=שני) גיהנום, כי משפט רשעים מגיהנום שנים עשר חודש - ואני סבלתי יסורים כאן שתי שנים..." לקראת שבת קודש פרישת 'כי-תצא' שנת תקס"ב, השתקע רבינו בעיר ברסלב, וכפי עדותו של מוהרנ"ת היו לו 'סודות נוראים ונפלאים מאד' בניגם התיישב בעיר זו.

באותה שבת, כאשר מוגו לו כוס יין לקידוש, נשפכה הכוס והיין נספג באדמה. לאחר שמוגו לו כוס שניה וקידש עליה, ענה ואמר: "היום נטענו שם 'ברסלב' חסידים; ושם זה לא ישתקע לעולם; כי לעולם יהיו אנשי שלומנו נקראים על שם עיר ברסלב".

כפי המקובל בקרב חסידי ברסלב - אחת הסיבות העיקריות להשתקעותו של רבינו בברסלב היתה, בכדי שמוהרנ"ת, שהתגורר בעיר הסמוכה, יתקרב אליו.

בהיגסו לברסלב, פנה רבינו אל תלמידו המקובל רבי יודל, רבה של מדוודיווקה, ואמר לו: "דואה אני נשמה חדשה באוקראינה, סמוך לברסלב, נשמה זכה וטהורה שעדיין לא היתה מעודה בזה העולם השפל"...

בשעתו לא נילה רבינו באיזו נשמה מדובר, אך כפי שהתברר ברבות הימים, היתה זו נשמתו של מוהרנ"ת שהתגורר בנימירוב הסמוכה והתוודע אליו - ומאו היה לתלמידו המובהק, בבחינת הלבנה המקבלת מהחמה.

חיבור זה של הרב והתלמיד היה אירוע מוכן בהתפתחותה של חסידות ברסלב, בגין אירוע מכריע זה הונחלה דעתו האמיתית של רבינו לדורות והובטחה השארתה לנצח. זאת באמצעות כתיבת תורתו, שיחותיו ומעשיותיו הקדושים והדפסתם, על ידי רבי נתן, עד שרבינו התבטא כי לולא תלמידו זה לא היה נשאר מדרכו הקדושה אפילו "דף של גניזה"...

יתכן שזו היתה כוונת רבינו לפני שנכנס לברסלב, באומרו: "עד עכשיו הייתי 'בדד ישב מחוץ למחנה מושבני' - עכשיו מתחיל..."; ומוהרנ"ת בעונותיו כותב על כך: "ואיני יודע הלשון שאמר יותר, אך הענין הוא, שעכשיו מתחיל השם יתברך להיטיב"...

מתברר שלאחר שנפגש מוהרנ"ת עם רבינו, ענה רבינו ואמר: "כעת אינני בודד יותר", הרי שדבריו הקדומים שלא יאשר בודד, כוונתו כנראה אל מוהרנ"ת שיתקרב אליו, ויחד עמו יחדיר רבינו את דעתו הקדושה בעולם.

(עפ"י חיי מוהרנ"ת קטו)

לחידודא

חידה מס' 63

על איזה דבר אמר רבינו שמעלתו גדולה מ'הספר הגנוז' ו'הספר הנשרף' שהוא חיבר?

הפתרון לחידה מספר 62

באיזה פסוק בתורה מרומז שיוצא הדפוס? - "לא יסור שבט מיהודה ומחוקק מבין רגליו עד כי יבוא שילה" (בראשית מט, י) - 'מחוקק' זה בחינת הדפוס, שתגלה חכמת הדפוס בעולם" (ליקוטי הלכות, יין נסך ג, ו).

זכה בהגרלה לחידה מס' 61

נדב גרוס, חיפה. בזכות קניה בסך 50 ₪

שאלה:

מהי חשיבותו של לימוד תורה בעיון, על פי דרך רבינו?

תשובת הרב יהודה צבי שפירא:

לו רק נפתח את ספרו היסודי והמרכזי של רבינו הקדוש – 'ליקוטי מוהר"ן' נראה וניזכר שכבר ב'תורה' הראשונה, תורה א, מדובר על 'לימוד בכוח' כציר מרכזי בעבודת ה'.

רבינו מדבר בתורה זו על תפקיד האדם להגביר את 'מלכות דקדושה' על 'מלכות דסטרא' – אחרת ומדגיש שיעיקר כוח ההתגברות נובע מלימוד תורה בכוח, כלשונו: "על ידי מה נותן כח למלכות דקדושה? על ידי התורה שהוא עוסק בה; וכמו שאמרו רז"ל: 'אם פגע בך מנוול זה משכהו לבית המדרש'". מהותו של 'יח' זה מתבאר בפירושו של הרב ממשערין 'פרפראות לחכמה', כעמל וטורח בתורה – להתייגע בה בכל הכוחות העיוניים.

זאת ועוד, מדברי רבינו בתורה קא אנו למדים, שללא סם חיים זה – לימוד בעיון – אין ביכולתו של אדם להתגבר על התאוות והמידות הרעות: "כל המקבל עליו עול תורה... – היינו מי שלומד בעיון, שמעיין ומבין חכמות התורה – שזהו בחינת 'אנפין נהירין' בחינת 'חכמת אדם תאיר פניו' – על ידי זה 'מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ', כי נתבטל ממנו השעבוד והתאוות והמידות רעות... שהם בחינת 'אנפין חשוכין', על ידי שקיבל עליו עול תורה שהיא בחינת אנפין נהירין".

עד כמה העריך והחשיב רבינו מעלה זו של חידוד השכל, לצלול לעומקה של סברא, ניתן ללמוד מהתבטאותו על כך שזוהי 'מצוה גדולה', וכלשונו בתורה סב: "כי האמת, מה שהגביל השי"ת לשכל האנושי שיוכל להבין, הוא מצוה גדולה לאחד השכל, להבין הדבר על בוריו".

בכלל, עיקר שלימות האדם, כותב תלמידו רבי נתן ב'ליקוטי עצות' (תלמוד תורה, לב) הוא, שיהיה גם צדיק וגם למדן, "כי אם אינו למדן – אמרו חז"ל: 'ולא עם הארץ חסיד'; ולמדן בלבד – בודאי אינו כלום, כי אפשר להיות למדן ורשע גמור ח"ו... על כן צריך שיהיה למדן בתורה, וחסיד במעשים טובים".

מעלה יתירה יש ללמדן, שהוא מסוגל יותר לקבל את דברי רבינו, כפי שכתוב ב'חיי מוהר"ן (שס): "אמר [רבינו]: 'כל מי שיציית אותי ויקיים כל מה שאני מצוה, בודאי יהיה צדיק גדול, יהיה מה שיהיה... מן הסתם, מי שיכול ללמוד ביותר, מסוגל ביותר'".

לימוד שיעור בעיון בכל יום כחוק ולא יעבור, הוא אחד מסדרי הלימוד שנצטוונו על ידי רבינו לקיים. בשיחות הר"ן (עו) מוצאים אנו את הספק הלימודים שעל האדם להשיג בשנה אחת, "עד שאין היום מספיק", כלשונו הקדושה של רבינו. רבינו מפרט שם מה צריך לסיים בכל שנה ושנה: את כל הש"ס עם פירושי הר"ן והרא"ש; את ארבעת חלקי השולחן ערוך עם הפירושים הגדולים, את כל המדרשים, את הזוהר, את תיקוני הזוהר וזוהר חדש, וכן את ספרי הקבלה. וזאת בנוסף ל"שיעור בעיון" שחובה מוטלת על האדם ללמוד בכל יום ויום.

בימי תשובה אלו יש ללימוד תורה בעיון חשיבות מיוחדת, שכן ללימוד כזה יש כוח להביא את הלימוד לידי תשובה שלימה ולהתחלה חדשה.

בעת שאדם נותן מחשבתו ולבו בדברי התורה ומבין את עומקה, אזי "כשמבין דבר מתוך דבר ורוצה לחדש בה" – לימוד כזה, מסביר רבינו בתורה קה, "היא תשובה גמורה", כי הוא מקשר בכך את אותיות התורה אל שורשן העליון והוא נעשה על ידי זה ל"בריה החדש"!

"כי תבא בקרבם רעך ואכלת ענבים קנפשיך שבעך ואל קליך לא תתן" (דברים כג, כה)

כל הבריאה נועדה לשמש את האדם, כדי שבעזרתה יוכל לעבוד את ה'. אם הוא אכן משתמש בה למטרה זו, למשל הוא אוכל כדי שיהיה לו כוח לעבוד את ה' – לא רק הוא מפיק תועלת רוחנית מכך, אלא גם המאכל מגיע אל המטרה שלשמה נברא.

אך אם הוא מנסה להשתמש בבריאה לצורך תאוותיו. למשל, זולל וסובא יותר מכדי צורכו – הוא לא רק מוזיק לעצמו, אלא גם המאכל לא מגיע אל ייעודו הרוחני – שהאוכלים יעבדו באמצעותו את ה'.

כך מצווה עלינו התורה: "כי תבוא בקרב רעך" כי אז עליך לדעת כי באת לכאן כדי לעבוד את ה', ואז "ואכלת קנפשיך שבעך" – תאכל במידה מתאימה לעבודתו יתברך – "ואל קליך לא תתן" – אל תאכל יותר מכדי צורךך, ולא תשים את המאכל בתוך כלי בעלמא, שאינו מביא אותו אל מטרתו ואל שלימותו הרוחנית.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א רנז)

"ביומו תתן שְׂכָרו וְלֹא תְבוֹא עָלָיו הַשְּׂמֵשׁ" (שם כד, טו)

יש מי שמקיים מצוות בשמחה, אבל שמחתו איננה מעצם קיום המצווה, אלא מהשכר שהוא עתיד לקבל על קיומה.

אבל יש מי ששמוח מעצם העובדה, שהוא, בשר ודם, זוכה לשרת את מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא – עד שאינו חושב בכלל על השכר העתיד לבוא, וכל הסיפוק שלו היא מהמצווה בעצמה, כמו שאמרו חז"ל: "הו כעבדים המשמשים את הרב שלא על מנת לקבל פרס; ואל תהיו כעבדים המשמשים את הרב על מנת לקבל פרס" (אבות א).

הוא שהתורה מצווה: "ביומו תתן שכרו", לאמור, שאדם צריך לקיים מצווה באופן שכבר עכשיו, 'ביומו', יש לו שכר והנאה מהמצווה, מעצם קיומה; "ולא תבוא עליו השמש" – שלא יצפה אל השכר שיגיע לו אחר פטירתו מן העולם.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א ה)

דוקטוריקים
אומן ראש השנה
 אלפים נרשמו במחירים אטרקטיביים מה איתך? ההרשמה בעיצומה
 ירושלים: ח' בית ישראל 38 בני ברק. רח' רבי עקיבא 62
02-5410100 (ארצי)

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן
מוקד הישועות
1-800-255-522
 24 שעות ביממה
 להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן
 לישיבה ופצלה, לרווח ופרנסה, לרפואה, לקסטה לילד, לנחת ושפתת חיים

המפיעים

<p>ירושלים - בית עילית - בית שמש הר"ר יעקב צבי אגשין ה"ח והרה"ח אפרים נתן אגשין ה"ח והר"ר זאב אטינגר ה"ח והר"ר יוסף חשין ה"ח והר"ר נתן אגשין ה"ח והר"ר ישראל אליעזר אגשין ה"ח והר"ר משה גדליה אגשין ה"ח והר"ר נפתלי אגשין ה"ח והרב שמעון אגשין ה"ח והר"ר שמואל מאיר אגשין ה"ח והר"ר יצחק אגשין ה"ח והר"ר אהרן יוסף אגשין ה"ח</p>	<p>ירושלים - בית עילית הר"ר שמעון טייכנר ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוסין הבן אליעזר ה"ח ומחותנו הר"ר אריה פרידמן ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוסין הבת שתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>ירושלים - בית עילית הר"ר חיים כהן ה"ח תרם והפיץ 1000 גליונות לכבוד שמחת אירוסין הבת שתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>ירושלים - בית עילית הר"ר מרדכי גודלנסקי ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הבר-מצוה של בנו ישראל נחמן' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>ירושלים - בית עילית הר"ר אליהו קרויזר ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן נתן ה"ח ומחותנו הר"ר אברהם שורץ ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת שתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>ירושלים - בני ברק הר"ר משה קוסטנטיןר ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן נתן ה"ח ומחותנו הר"ר נפתלי פרלמוטר ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת שתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם לראות רוב נחת דקדושה</p>
<p>ירושלים - בני ברק הר"ר שמעון רובינשטיין ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>ירושלים - בני ברק הר"ר בנימין רובינשטיין ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>ירושלים - בני ברק הר"ר שמעון בנדר ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>ירושלים - בני ברק הר"ר מנחם קרשבינסקי ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לע"ז זקן הר"ר מנחם מנדל ב"ר שמואל קרשבינסקי ז"ל נעקד על קידוש השם ז' אלול תש"ב</p>	<p>ירושלים - בני ברק הר"ר אליהו קרויזר ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן נתן ה"ח ומחותנו הר"ר אברהם שורץ ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת שתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>ירושלים - בני ברק הר"ר משה קוסטנטיןר ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן נתן ה"ח ומחותנו הר"ר נפתלי פרלמוטר ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת שתי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם לראות רוב נחת דקדושה</p>

מזלזל טבא
 ברכותינו הלבביות למנחת דרכנו, פה מפיק מרגליות, ממזכי הרבים, מהדר ומפאיר את שם רבינו הקדוש בעולם ה"ה הרב שמעון טייכנר שליט"א י"ר הוועדה הרוחנית 'אוצרות' לרגל ארוסי בנו אליעזר שיח' עב"ג בת הר"ר אריה פרידמן ה"ח
 יתן ה' יזכה לראות רוב נחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, ויוכל להמשיך בפעוליו הכבירים מתוך הרחבת הדעת ע"י ביאג'צ' בב"א
אוצרות ברסלב